

Košile pro muže

Nejprve popíšeme **postup pro ušití mužské košile**, a pak následuje postup pro [ženskou košili](#). Mužská košile se dříve šila z rovných dílů, které nebyly přizpůsobeny tvaru těla. Košile byla velmi dlouhá a tak zastupovala i spodní prádlo. Látka byla lněná nebo konopná. Dnes vzhledem k obtížnosti jejich sehnání můžeme použít čistou bavlnu, například kanabu.

Široké rukávy jsou u zápěstí založeny, tj. bez manžetky tedy bez knoflíčku nebo svazování. Límeček u původních střihů nebyl a byl zde pouze široký oválný otvor pro hlavu s rozparkem.

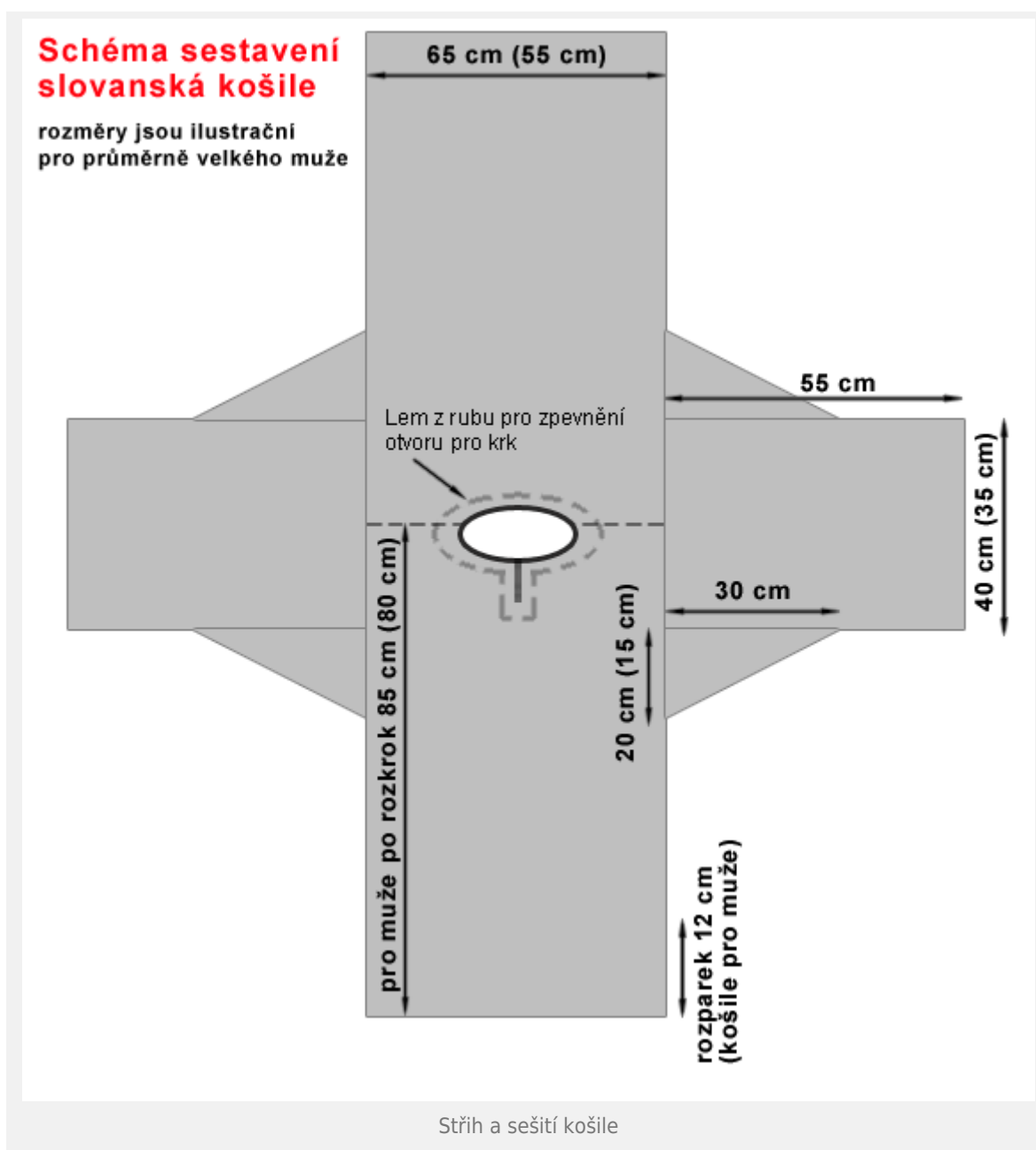
Košile pro běžné nošení mohla mít i jinou barvu, než bílou. Konce všech otvorů košile se obšila červeným pruhem látky. Všechny spoje (švy) se obšívaly červenou nití. Právě **červená barva chránila tyto otvory** (pro hlavu, ruce a trup) a spoje proti proniknutí negativních sil k fyzickému tělu.

Pro výjimečné příležitosti, svátky a slavnosti, se bílá košile začala zdobit. Zdobení spočívalo v prošití záhybů, tedy vytvoření tzv. sámků, které byly buď ozdobně vyšity, nebo doplněny krepinkou (stočenou ozdobnou šňůrkou). Někdy se našival doprostřed úzký a po každé straně široký pruh jemné bílé výšivky, která se později podkládala červeným nebo modrým saténem.

Kolem krku byla též bohatá výšivka a na hrudi, někdy na levé straně, byla **osobní oberegová výšivka**. Tato výšivka na hrudi představovala posláni duše a mohla se na košili vyšít až v okamžiku, kdy si jedinec toto své jedinečné posláni své duše uvědomil. Podrobnější popis ochranných a osobních výšivek najdete v článku [Základní prvky slovanské košile](#).

Postup ušití košile

Nejprve je potřeba nastříhat látku. Protože jde o košili poměrně volnou, není většina rozměrů kritická. Obecně na obrázku by rozměry měly odpovídat dospělému muži. Pokud by šlo o menší postavu, použijeme rozměry v závorce.

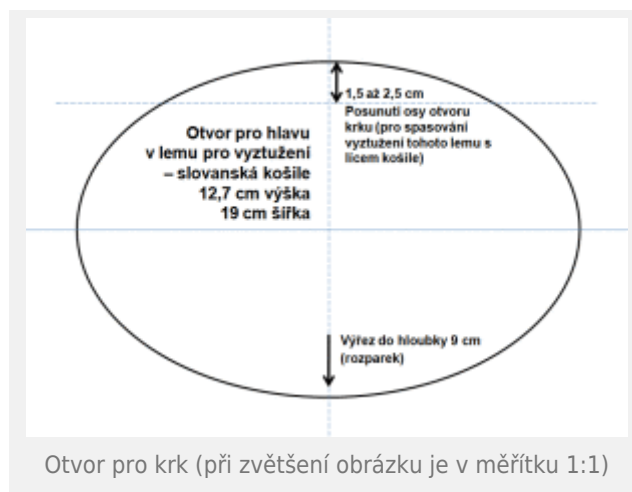
Pro jistotu si odměřte si délku rukávu a to od středu krku. Rukáv může být raději i delší, protože přebytečná délka rukávu se jednoduše založí popř. větší přebytek se odstříhne.

Obrázek ukazuje jak jednotlivé díly vystříhnout, tak je vodítkem i pro sešití všech dílů dohromady.

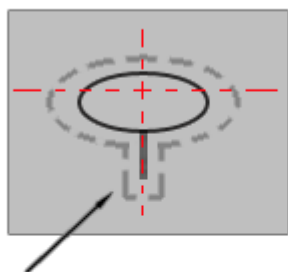
Otvor pro hlavu je potřeba ušít dříve, než k sešití dílů dojde – je to výrazně pohodlnější. Proto po vystřížení všech dílů nejprve ušijte **vyztužovací lem kolem krku, což je v následujícím textu.**

Nejvíce pečlivosti a zručnosti si vyžaduje zvládnout vyztužovací lem kolem krku. Připomenu, že se skládá ze dvou dílů: líce samotné košile a lemu, který se samostatně vystříhne a pak na líc košile přišije. Opracuje, převrátí na rub košile a znovu přišije.

Následující obrázky popisují postup práce. Všimněte si i toho, že střed otvoru pro hlavu není přesně na vrcholu košile, nýbrž je posunut dopředu (posunuté osy jsou vyznačeny na obrázku).

Lem pro vyztužení otvoru pro krk

Po vtažení tohoto dílu z líc košile na její rub se tento díl přišije dvakrát (tj. cca 6 mm od okraje otvoru a podruhé s cca 5 cm odstupem), zbytek látky se odstříhne.

1. Nejprve křídou vyznačit otvor a osy
2. Tento díl přišít na líc košile na místo, které předem vyměříme a označíme křídou
3. Přišijeme dvakrát ke košili (jednou po obvodu budoucího otvoru a podruhé vnitřněji s cca 6 mm odstupem)
4. Vystřihneme otvor pro hlavu skrze obě látky na sobě, nastříhneme rozparek krku a "sešitý okraj připravíme pro přetažení dovnitř"
5. Díl přetáhneme dovnitř (tj. na rub košile), špendlíky upravíme tvar a lem a košili sešijeme
6. Přebytečné okraje lemu odstříhneme (cca 5 cm od okraje otvoru pro krk)

Poznámka: Pokud šijete otvor kolem krku poprvé, doporučujeme tento postup konzultovat se švadlenou a nebo si to nejprve vyzkoušet na vzorku látky.

Lem kolem krku

Pokud byste otvor pro krk šili poprvé, lze si postup ujasnit z následujících videí z ruského internetu:

- [Vytvoření lemu kolem krku \(rusky\)](#)
- [Ušití rozparku otvoru kolem krku \(rusky\)](#)

Košile pro ženy

Mezi základní části ženského oděvu patřila košile. **Základem ženského oblečení je rubáč (košile)** z konopného nebo lněného plátna od pasu rozšířený, nošený přímo na těle.

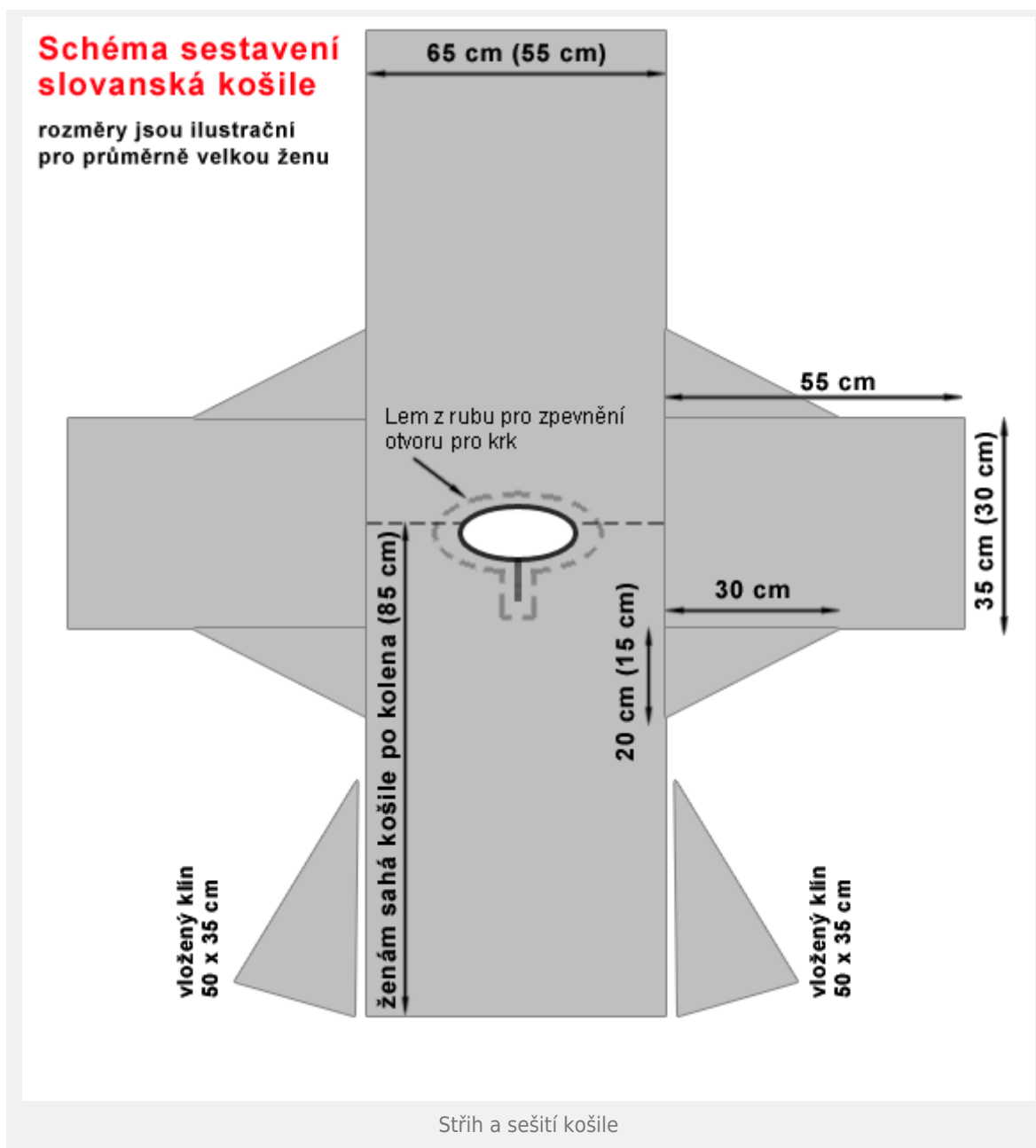
Košile byla dlouhá, sahala po kolena, někdy až k lýtkům, rovně střižená. Ramena se vyztužovala velkými kusy plátna. Košile se oblékala přes hlavu a stahovala se dle potřeby šňůrkou u krku.

Později se již objevuje košile zapínací u krku. Zmizelo také vyztužení a délka se zkrátila výhradně po kolena.

Ženská košile

Hladké rukávy se všívaly stejně jako u mužské sváteční košile se švem na rameni. U mladších žen bývá běžný čtyřhranný výstřih, vpředu zapínání na 3-4 knoflíčky, na náprsnce sámký. Ve svátek se nosily košile bohatě vyšívané drobným vzorem na rukávech s úzkým límečkem. Všední košile byly vyšity barevnou nití.

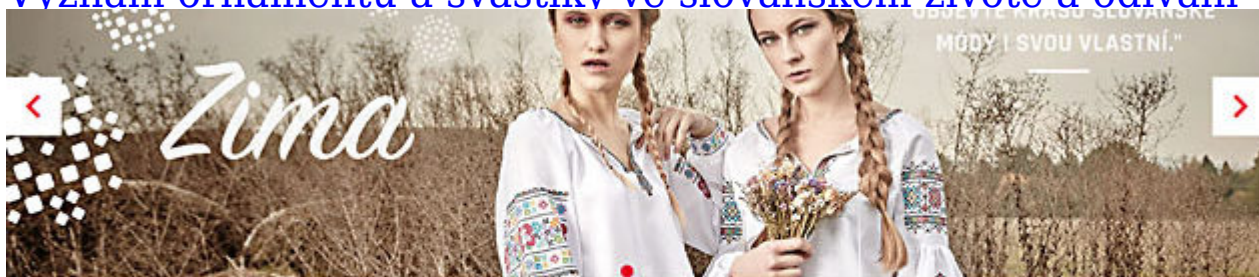
Postup šití je v podstatě stejný, jako u [mužské košile](#). Liší se však rozměry - ženy mají košile delší. Podle pohodlí nejčastěji po kolena. Spodní část košile (podolek) se rozšiřuje a je zde vložen klín. Složení resp. sešití košile je na obrázku.

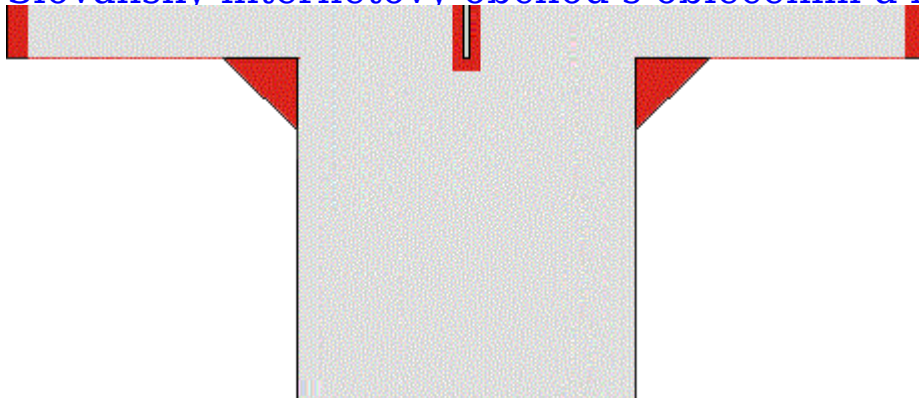
Související stránky

[Význam ornamentu a svastiky ve slovanském životě a odívání](#)

[Slovanský internetový obchod s oblečením a informační portál](#)

[Ušití košile](#)

[Slovanské kalhoty](#)

Sdílet